

Ein Myrking



H. M. EIDESGAARD

Sjónleikurin »Ein Myrking« av H. M. Eidesgaard hevur verið sýndur í Sjónleikarhúsinum í Hava.

Tað vóru næmingar úr teim hægri klassunum í Realskúlanum, ið framfórdu hann og frk. Betty Rasmussen, magistari, hevur staðið fyri venjingini.

Tað er kortini logið, at hesin sjónleikur hevur verið so at siga burturgloymdur og burturgoymdur í hesi gott 20 árini, síðan hann varð prentaður — so væl sum hann royndist, nú hann varð leikaður. Hann varð fyrri mongum árum síðani sýndur í Miðvági, og kanska hevur hann verið framfórður onkra aðra staðin eisini; men Havnar Sjónleikarfelag hevur ikki havt boð eftir honum, ið hvussu er, og tað má tykjast logið, so røttforyskur hann er — bygdur yvir vanlig viðurskipti í smábygdini fyrst í 20-unum. Meira

grípandi enn 2. partur í hesum sjónleiki er skrivaður, og so væl hann varð leikaður, man neyvan nakar sjónleikur áður hava verið framfórður í Havn. Og tann parturin hugtók fólk so fullkomuliga.

Tey flestu av hesum ungu leikaðu heilt væl — tað gjørdi hin gamli bóndin og keypmáðurin sanniliga eisini; men hann avskeplaði sær málið so illa, at áhoyrararnir høvdu ilt við at skilja orðini og tí ikki virðiliga fingufatur á øllum, hann hevði at siga. — Eisini var hann ov litið »maskeraður« so hann púra einki líktist í gamla manni, ið hann skuldi vera.

Tað er at ynskja eftir, at H. M. Eidesgaard fer undir at skriva fleiri sjónleikir. Annars er vist ætlanin at fara at geva út bókini »Ein Myrking« í øðrum upplagi.

- KLAKKSVÍK Í DAG

Útróðurin hevur ikki verið nógur higartil, og longri og styttri uppilógur eru ikki óvanligar. Undir tilkum umstoðum víta menn sær ikki størvegis til inntøku. Eisini eru sáttmálarnir soleiðis vorðnir, at menn í mun til reidarin fáa litið burtur úr útróðrinum, Omaná alt hetta kemur, at útróðrarmenn ongan tryggleika eiga (prísviðbót, minstulon) móti inntokumissí... Stóðan er nú vorðin tann, at menn rýma frá bátunum og heldur leita til Íslands, har inntokulíkindini eru betri. Henda hættisliga mannagongd rokkur líka umboð á teir stóru trolararnar, landsins frægastu fiskifor. Menn rýma av og leita vestur um hav, har teir fáa væl meira burtur úr við vinnuforum av sama slag. Sáttmálarnir eru ov ringir. Tað er væl, at vit fáa nýmótans vinnufor til landið, men litið fer at bera til, um ikki manningin á teimum fær eina rimiliga úrtøku burtur úr slitinum. Fyrr enn fiskimenn fáa sámuligar sáttmál-annan tryggleika, verða øll onnur til-tøk til ónýts, tí er tað neyðugt, at teir, ið Fiskimannafelagnum stjórna og

teir, ið fyrri borgum ráða, í bræði fara undir at gera slíkar sáttmál-annan tryggleika, at ikki menn fara burtur í onnur lond at søkja sær vinnu.

Klakksvíkingur.

Tað er nú eina tíð heldur smáligt við arbeiði. Fiskaarbeiði er einki. Trolararnir eru til í fisk og halda áfram við hesi veiðu 2—3 teir fyrstu mánaðirnar, so tað verður rúm tíð enn, hagar til nóg av fólk færa nakað úr at gera. Hetta er hættisligt, og her á landi er einki gjørt fyri at forða hinum oyðandi ágangi arbeiðsløysisins.

Foðingardagar: 20. jan. Anna Malena Hansen, Árnafjörð, 89 og Jógván Kastalag Ziskatróð 55. 24. jan. Elsa Simonsen, Syðradal, 55.

Aftaná áralanga skrivning og margar áheitanir er nú endiliga lagt fram uppskot um peningajáttan til nýtt postfar í Norðoyum. Nýggja farið er ætlað at kosta 250.000 kr. Farið, ið nú rokir siglingina, er ov gamalt og í allar mátar ov litið og ótíðarhóskandi.

Endurreisan av landshandli

við ymsum peningagevandi einkarsølum

8. januar 1957 legði Føroya javnaðarflokkur fram á ting so-ljóðandi:

Uppskot
til
lóg um landshandil.

§ 1.

Føroya lóting setur á stovn sín landshandil fyri Føroyar innan 1. april 1957.

§ 2.

Landshandilin kann handla við øllum vörum, ið stjóri og stjórn hansara halda tað vera bæint at handla við.

§ 3.

Landshandilin fer einkarsølu við og einkar innflytan av:

mjøli,
korni,
grinum,
sukri,
fóðurvörum,
tubbaksvoru,
leikuvörum,
radiotólum,
øllum radiolutum,
øllum greiðum, ið verða nýttar til navigasjon,
el-greiðum og øllum el-lutum,
øllum skreytvörum, ið handilsins stjóri og stjórn halda tað vera landsgagnligt at handla við,
salti, kóli og øllum útgerðarvörum í so stóran mun, ið handilsins stjóri og stjórn meta handilin vera foran at taka.

§ 4.

At stjórna handlinum verða sett stjóri (stjórar) og 7-mannstjórn. Stjórnin verður vald av lótinginum, meðan stjórn landshandilsins setir stjóran (stjórararnar).

Starvsfólkið verður sett av stjóranum, to eftir tilmæli av stjórnini, um hon ynskir tað.

§ 5.

Landsstýrið ger í samráð við lótingsins fíggjarnevnd reglugerð fyri stjóra (stjórar) og starvsfólk.

Herfyri vóru Árnafjörðingur so heppnir at fáa ein Klappus. Aftur nú hava teir havt vitjan av einum lítum kópi, ið teir tóku við berum hondum. Hesin kópur hevði á fitjunum ymisk silvurmerki, ið sögdu frá ymiskum viðv. kópinum, ið varð sleptur av stað aftur.

Tað er nú komið so langt ávegis við venjingunum av sjónleikinum »Charleys tantus«, at ætlanin er at framføra hann á fyrsta sinni 2. februar. — Komandi leygarkvöld fyrireikar Kí kvøldskemtan.

Hitt nýggja húsið hjá Kí er nú komið væl ávegis. Húsið er so væl og hegnisliga innrættað, at tað kann nýtast til mong endamál. Við síni fundarhøll, ið kemur at rúma umleið 100 fólkum, verður tað at bjarga øllum felagslívi burtur úr teim torføru samkomuvansum.

§ 6.

Landsstýrið og fíggjarnevndin fáa í hendi at gera tær neyðugu fyrireikingar til fíggjan av landshandlinum.

§ 7.

Henda lógin kemur í gildi tann 1. april 1957.

Viðmerkingar.

Tað var ein royndur lutur, at landshandilin, tá ið hann var í virki, var ein tryggjan fyri at fáa vörur, tá ið stóð fast hjá teimum privatum. At landshandilin var ein sterkur doyvari av voruprískkanini, stendur øllum greitt í dag. Smáir keypmenn og skipaeigarar royndu tað av landshandlinum, at teir fyrri tað fyrsta stóðu fyri rættvísu býti av vörum, tá ið knípið var við at fáa vörur. Eisini royndu teir tað, at útgerðarvora, sum sildagorn, sildatunnur og aðrar vörur fingust væl bfligari og lagligari ígjøgnum landshandilin enn á annan hátt — og tó var landshandilin ikki rationelt skipaður hvørki viðvíkjandi goymslu- og húsarúmd ella við innkeypi. At so var, stavar frá, at landshandilin (tess stjóri og stjórn) kendi seg ikki eiga annan enn fyribils lívsrætt. Hetta forðaði einari rationellari skipan við nýbygging av handils-húsum og við langtrokandi keypi- og søluavtalam.

Tað er eitt lívsmál at fáa vörurnar biligar frá útlondunum, serliga at fáa alla útgerð til skipafloata okkara til framleiðsluvirði uttan alt ov nógvan viðskerða til allar millum-menninar. Og tað er ikki minst umráðandi at gera tað moguligt fyri fiskimannin, ið hevur sett alt á flot fyri at fáa far, at fáa útgerðina líka so biliga og upp á líka so lagligar treytir sum stórkeypmáðurin. Hetta kann hann einans fáa við landsins hjálpi, og landið ger tað best við einum vælskipaðum landshandli. Ein tilikur landshandil við einkarsølu á øllum luksvörum, el- og radiovörum, sum í uppskotinum nevnt, vil vera ein risastór inntøkukelda fyri lótingið og haldgott fíggjargrundarlag til t. d. eina stórvingna endurnýggjan av okkara skipafloata.

Alt saman um tikið so er setan á stovn av einum landshandli eitt lívsmál, ið Føroya lóting neyvan kann skjóta frá sær uttan at svikja fólksins og landsins frama.

FYLKING

heldur aðalfund tann 26. januar 1957 kl. 7 á kvøldi.

Dagsskrá:

Smb. § 20 í felagslógini.

Tveyroi, 9. januar 1957

Stjórnin.